

Poučení k formuláři „Přehled OSVČ za rok 2021“

Obecné informace

Přehled o výši daňového základu ze samostatné výdělečné činnosti a zaplacených zálohách na pojistné, dle § 24 odst. 2 a 3 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je osoba samostatně výdělečně činná (OSVČ) povinna předložit Zdravotní pojišťovně ministerstva vnitra České republiky (ZP MV ČR), pokud byla v roce 2021 jejím pojištěncem, **nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podle zvláštního zákona podat daňové přiznání k dani z příjmu za zdaňovací období 2021**. V návaznosti na lhůty pro podání daňového přiznání podle daňového řádu je mezní termín pro podání Přehledu OSVČ za rok 2021 stanoven na **2. května 2022**, pokud poplatník přiznání zpracovává a předkládá sám. **Podává-li OSVČ daňové přiznání po 1. dubnu 2022 elektronicky, posouvá se mezní termín pro podání přehledu na 2. červen 2022**. Pokud osobě samostatně výdělečně činné zpracovává daňové přiznání daňový poradce, je povinna tuto skutečnost uvést v přehledu. Mezní termín pro podání Přehledu se tímto odsune na **1. srpna 2022**.

Povinnost podat Přehled do **8. dubna 2022** má OSVČ i v případě, že není povinna podle zvláštního předpisu daňové přiznání podávat (má nízké příjmy, má pouze příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně apod.). Povinnost podat Přehled mají také OSVČ, které ukončily samostatnou výdělečnou činnost, resp. změnilly zdravotní pojišťovnu, v roce 2021 nebo v roce 2022 před termínem pro odevzdání Přehledu. Pokud se dodatečně změnil skutečnosti uvedené v tomto Přehledu, je OSVČ povinna do 8 dnů ode dne, kdy se o změně dozvěděla, podat opravný Přehled a do 30 dnů doplatit dlužné pojistné. Nebyl-li Přehled opraven na základě dodatečně zjištěných skutečností (např. opravné nebo dodatečné daňové přiznání, kontrola FÚ apod.), ale pouze opravuje nepřesně nebo chybně vyplněný Přehled, nejedná se o opravný Přehled, ale jen o opravu řádného Přehledu.

Spolupracující osoba, na kterou je převedena část příjmů a výdajů osoby samostatně výdělečně činné, je považována za OSVČ. Musí tedy být po celou dobu, kdy postupuje jako spolupracující osoba, u zdravotní pojišťovny přihlášena v kategorii OSVČ, musí podávat samostatný Přehled a platit zálohy na pojistné, pokud není od placení záloh osvobozena.

1. Identifikace pojištěnce

OSVČ uvede svoje základní identifikační údaje (jméno, příjmení, adresu, rodné číslo / číslo pojištění, identifikační číslo, bankovní spojení), na základě, kterých je zavedena v evidenci ZP MV ČR. Pro hlášení změny údajů stanovených zákonem je OSVČ povinna používat tiskopisy, které jsou vydávány, příp. schváleny ZP MV ČR (např. Přihláška a evidenční list pojištěnce, Oznámení pojištěnce o změně údajů).

2. Prohlášení pojištěnce

Osvobození od platby záloh je možné jen u zákonem vyjmenovaných skupin OSVČ. **Osvobození od platby záloh nemusí znamenat, že se v Přehledu nestanovuje minimální vyměřovací základ.**

Povinnost hradit zálohy na pojistné neplatí v měsících:

a) ve kterých OSVČ byla současně zaměstnancem a samostatná výdělečná činnost nebyla hlavním zdrojem příjmů. Pojistné za takové měsíce zaplatí formou doplatku,

b) ve kterých byla OSVČ po celý kalendářní měsíc uznána neschopnou práce, nebo jí byla nařízena karanténa podle zvláštních právních předpisů. Minimální vyměřovací základ se sníží na poměrnou část odpovídající počtu kalendářních měsíců, pokud OSVČ měla nárok na výplatu nemocenského OSVČ.

Minimální vyměřovací základ pro OSVČ nebyl v roce 2021 stanoven v kalendářním měsíci, ve kterém po celý tento kalendářní měsíc trvala některá z následujících skutečností:

a) plátcem pojistného byl i **stát**; osoby, za které je plátcem pojistného i stát, jsou uvedeny v § 7 odst. 1 zákona číslo 48/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů (např. nezaopatřené dítě, poživatel důchodu, příjemce rodičovského příspěvku atd.),

b) v **zaměstnání** bylo odvedeno pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu platného pro zaměstnance,

c) OSVČ pobírala **nemocenské** z nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných (při odevzdání Přehledu doloží OSVČ tuto skutečnost potvrzením ČSSZ),

d) OSVČ byla osobou s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním **postižením**, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P podle zvláštního právního předpisu,

e) OSVČ dosáhla věku potřebného pro nárok na **starobní důchod**, avšak nesplnila další podmínky pro jeho přiznání,

f) OSVČ celodenně osobně a řádně **pečovala** alespoň o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku. Za celodenní péči není považována péče u OSVČ, která umístila dítě předškolního věku do školského zařízení na dobu přesahující 4 hodiny denně, nebo dítě školou povinné do školského zařízení na dobu přesahující vyučování, nebo dítě umístila do zařízení s celotýdenním nebo celoročním provozem.

3. Přiznání k dani z příjmů

Daňové přiznání za rok 2021 se podává správci daně nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období. **Po tomto termínu se lhůta prodlužuje o jeden měsíc, pokud OSVČ podá daňové přiznání elektronicky.** Zpracovává-li daňové přiznání daňový poradce nebo má-li OSVČ povinnost mít účetní uzávěrku ověřenou auditorem, prodlužuje se lhůta pro podání daňového přiznání za rok 2021 nejpozději do šesti měsíců po uplynutí zdaňovacího období.

OSVČ, která podle zvláštního právního předpisu účtuje v hospodářském roce a daňové přiznání bude podávat později než v řádném termínu, je povinna **do 31. března, resp. do 1. dubna 2022** oznámit ZP MV ČR datum, ke kterému bude podávat daňové přiznání.

4. Pojistné OSVČ

Řádek 3

Do Přehledu se uvede Daňový základ. Daňovým základem se rozumí dílčí základ daně z příjmů ze samostatné činnosti podle zákona o daních z příjmů, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmů fyzických osob z řádku 37 Daňového přiznání (řádek 113 Přílohy č. 1).

Řádek 4

Počet kalendářních měsíců, ve kterých v roce 2021 trvala samostatná výdělečná činnost.

Řádek 5

Počet kalendářních měsíců z Řádku 4, ve kterých trvala samostatná výdělečná činnost a OSVČ byla pojištěna u ZP MV ČR.

Řádek 6

Počet kalendářních měsíců, ve kterých OSVČ byla povinna **dodržet minimální vyměřovací základ**. Minimální vyměřovací základ je stanoven všem OSVČ, kromě zákonem stanovených výjimek viz bod 2. Prohlášení pojištěnce.

Řádek 9

Minimální měsíční vyměřovací základ pro rok 2021 je roven částce **17 720,50 Kč**. Tato částka se násobí počtem měsíců uvedených v Řádku 6. Roční minimum pro rok 2021 činí 212 646,00 Kč.

Řádek 14

Vyměřovací základ OSVČ se v roce 2021 stanovuje z 50 % daňového základu, tj. $0,50 \times$ Řádek 3. Pokud je výsledná částka menší než částka Řádku 9, zapíše se částka Řádku 9.

Řádek 16

Pojistné za rok 2021 ($0,135 \times$ Řádek 14 $\times$ Řádek 5) : Řádek 4. Zaokrouhleno na celé Kč nahoru.

5. Přeplatek (Doplatek)

Řádek 41

Úhrn skutečně zaplacených záloh na pojistné za měsíce roku 2021, odvedených na účet ZP MV ČR a nevráceného přeplatku podle Přehledu za rok 2020, použitého na úhradu záloh v roce 2021. Platby přijaté do 8. ledna 2022 včetně lze započítat do úhrnu zaplacených záloh Přehledu OSVČ za rok 2021 pouze v případě, že se tyto platby vztahují k zálohám na pojistné roku 2021. Do Řádku 41 se nezahrnují platby penále ani pokut.

Řádek 43

Přeplatek (Doplatek) = Řádek 41 – Řádek 16

(+) = PŘEPLATEK (–) = DOPLATEK

Poznámka: Doplatek pojistného je splatný do 8 dnů po dni, ve kterém byl, popřípadě měl být podán Přehled za rok 2021. Pro správnou identifikaci platby je nutné uvést variabilní symbol, pro OSVČ je to číslo pojištěnce – většinou rodné číslo bez lomítka.

Prokázaný přeplatek, činí-li více než 200 Kč, poukáže příslušná pobočka ZP MV ČR na účet plátce pojistného ve lhůtě stanovené zákonem. Při posuzování výše přeplatku přihlíží zdravotní pojišťovna k tomu, zda plátce nemá vůči zdravotní pojišťovně splatný závazek (dluh, penále atd.). Pojištěnec uvede, zda žádá o vrácení přeplatku nebo o jeho použití na úhradu záloh na pojistné v dalším období. Přeplatky do výše 200 Kč jsou vždy převedeny na úhradu záloh na pojistné v dalším období. Pojištěnec, v případě přeplatku, zvolí, zda žádá jeho vrácení na bankovní účet (výše uvedený) nebo poštovní poukázkou.

6. Nová výše zálohy

Řádek 51

Výpočet výše zálohy **Z = ($0,135 \times 0,50 \times$ Řádek 3) : Řádek 4**, zaokrouhleno na celé Kč nahoru. Význam mají pouze kladné hodnoty zálohy.

Typ zálohy

a) částku **2 627 Kč** zapíše OSVČ, pro kterou platí minimální vyměřovací základ, a částka vypočtená podle vzorce je nižší nebo rovná hodnotě 2 627.

b) částku vypočtenou podle vzorce zapíše OSVČ:

- pokud částka vypočtená podle vzorce je vyšší než hodnota 2 627.
- pro kterou není stanoven minimální vyměřovací základ.

c) nulu zapíše OSVČ, která je zároveň zaměstnaná a samostatná výdělečná činnost není hlavním zdrojem jejích příjmů nebo již v roce 2022 nebude samostatnou výdělečnou činnost vykonávat.

7. Datum vyplnění a podpis pojištěnce

Obecné informace, seznam jednotlivých pracovišť, čísla účtů a další informace naleznete na internetové adrese: www.zpmvcr.cz. Vaše další dotazy k podání Přehledu OSVČ Vám rádi zodpovíme na infolince **844 211 211** nebo e-mailem na adrese info@zpmvcr.cz.